

Σε πορεία ευθείας σύγκρουσης Ιράν και ΗΠΑ

Νέα εποχή ευθείας αντιπαράθεσης μεταξύ Ουάσιγκτον και Τεχεράνης σηματοδοτεί η επιβολή περαιτέρω κυρώσεων από την κυβέρνηση Μπάιντεν και η άρνηση του Ιράν να ακολουθήσει τους όρους της συμφωνίας με τη Δύση για το πυρηνικό του πρόγραμμα. Την Τρίτη, ο Λευκός Οίκος κατηγόρησε επίσης το Ιράν για την παραβίαση ιρακινού εδάφους σε επιχείρηση εναντίον Κούρδων ανταρτών.

Οι ελπίδες του Μπάιντεν για αναβίωση της συμφωνίας του 2015 σχετικά με το πυρηνικό πρόγραμμα της Τεχεράνης, από την οποία υπαναχώρησε μονομερώς ο Τραμπ, έχουν πλέον εξαλειφθεί. Αντίθετα, ο Μπάιντεν επέβαλε νέες κυρώσεις και εξέφρασε τη στήριξή του στο κίνημα διαμαρτυρίας, το οποίο το θεοκρατικό καθεστώς αντιμετωπίζει ως υπαρξιακή απειλή.

Στον Λευκό Οίκο, οι συσκέψεις του συμβουλίου εθνικής ασφαλείας για το Ιράν δεν αφορούν πια τις δυνατότητες διαπραγμάτευσης, αλλά την υπονόμευση του πυρηνικού προγράμματος, την παροχή εξοπλισμού επικοινωνιών στους διαδελωτές και τη διακοπή της εξαγωγής ιρακινών όπλων στη Ρωσία. «Σε ό,τι αφορά τη συμφωνία για τα πυρηνικά του Ιράν, δεν υπάρχει καμία διπλωματική κινητικότητα. Βρισκόμαστε σε αδιέξοδο», λέει εκπρόσωπος του συμβουλίου εθνικής ασφαλείας.

«Η κυβέρνηση Μπάιντεν δεν θα μπορούσε να φανταστεί, όταν ανέλαβε καθήκοντα τον Ιανουάριο του 2021, ότι δύο χρόνια αργότερα το Ιράν θα προχωρούσε σε εντατικό εμπλουτισμό ουρανίου με συσκευές τελευταίας τεχνολογίας στο Φορντό, θα απαγόρευε τις διεθνείς επιθεωρήσεις, θα συσώρευε άφθονο εμπλουτισμένο ουράνιο και θα απέρριπτε κάθε διπλωματική προσέγγιση», λέει ο αναλυτής του Ινστι-

Αμερικανοί αξιωματούχοι συνεπέραναν ότι η αναβίωση της συμφωνίας για τα πυρηνικά ήταν εξίσου απεχθής τόσο για τη σκληροπυρηνική πτέρυγα της ιρακινής ηγεσίας και των Φρουρών της Επανάστασης –αρμόδιοι για το στρατιωτικό σκέλος του πυρηνικού προγράμματος– όσο και μεταξύ Αμερικανών συντηρητικών.

τούτου Washington Institute for Near East Policy, Χένρι Ρόουμ. Σε πορεία ευθείας σύγκρουσης Ιράν και ΗΠΑ-1 Αμερικανοί αξιωματούχοι συνεπέραναν ότι η αναβίωση της συμφωνίας για τα πυρηνικά ήταν εξίσου απεχθής τόσο για τη σκληροπυρηνική πτέρυγα της ιρακινής ηγεσίας και των Φρουρών της Επανάστασης –αρμόδιοι για το στρατιωτικό σκέλος του πυρηνικού προγράμματος– όσο και μεταξύ Αμερικανών συντηρητικών. Οι Ιρανοί είχαν ζητήσει τη δέσμευση των ΗΠΑ ότι η Ουάσιγκτον δεν θα υπαναχωρούσε πια μονομερώς από τη συμφωνία, ενώ γνώριζαν ότι ενδεχόμενη αναβίωση του συμφώνου θα σήμαινε ότι το Ιράν θα όφειλε να μεταφέρει το απόθεμα εμπλουτισμένου ουρανίου σε άλλη χώρα.

Οι κυρώσεις του Τζο Μπάιντεν και οι διπλώσεις στήριξης προς τους διαδελωτές οδηγούν το καθεστώς της Τεχεράνης πιο κοντά στη Μόσχα.

Το ξέσπασμα των διαδηλώσεων και η συμφωνία με τη Ρωσία οδήγησαν την Τεχεράνη στο πλευρό της Μόσχας στην ουκρανική κρίση. «Το καθεστώς προχώρησε σε σειρά αποφάσεων, που το απομάκρυναν από την κοινωνία και τη διεθνή κοινότητα, συμπεριλαμβανομένων και ευρωπαϊκών κρατών, τα οποία προσπάθησαν να δώσουν νέα ζωή στη συμφωνία», λέει ο ειδικός απεσταλμένος του Στέιτ Ντιπάρτμεντ για τις συνομιλίες με το Ιράν, Ρόμπερτ Μάλει.

Ο Μάλει υπήρξε παλαιότερα πιο αισιόδοξος για τις πιθανότητες διπλωματικής λύσης. Η άποψή του έχει πια αλλάξει. «Το Ιράν γύρισε την πλάτη στη συμφωνία για τα πυρηνικά, ενώ η κυβέρνηση της χώρας απέφυγε να συνεργασθεί με την ΙΑΕΑ, όταν ο ορ-

γανισμός ζήτησε περισσότερες επισκέψεις σε εγκαταστάσεις όπου είχαν εντοπισθεί ίχνη ουρανίου», λέει ο Μάλει. Το αποτέλεσμα της τακτικής αυτής ήταν μια «σειρά φαύλων κύκλων», όπως εξηγεί: «Η δράση της αστυνομίας πυροδοτεί νέες διαδηλώσεις. Οι διαδηλώσεις προκαλούν μεγαλύτερη καταστολή. Η συμμαχία με τη Ρωσία απομονώνει ακόμη περισσότερο το Ιράν και το υποχρεώνει να συνδεθεί πιο στενά με τη Ρωσία, ελλείψει άλλου διεθνούς εταίρου», λέει ο Μάλει.

Ανπουχεί το Ισραήλ

Την ανπουχία του Ισραήλ και της Ουάσιγκτον προκαλεί την ίδια ώρα η ανακοίνωση του Ιράν για εμπλουτισμό ουρανίου σε ποσοστό 60%. Η νέα κυβέρνηση που προσπαθεί να συστήσει ο εντολοδόχος πρωθυπουργός του Ισραήλ Μπέντζαμιν Νετανιάχου, στην οποία αναμένονται να συμμετάσχουν ακραία στοιχεία, θα απαιτήσει σίγουρα τον βομβαρδισμό των εγκαταστάσεων του Φορντό. Κάτι τέτοιο θα είναι δυνατό μόνο με τη χρήση βομβών μεγάλης ισχύος, ικανών να καταστρέφουν υπόγεια καταφύγια. ΗΠΑ και Ισραήλ έχουν πραγματοποιήσει στρατιωτικά γυμνάσια βασισμένα πάνω σε σενάριο βομβαρδισμού των ιρακινών εγκαταστάσεων, ενώ ο Νετανιάχου φέρεται να έφθασε πολύ κοντά στο να δώσει τέτοια διαταγή στην τελευταία θητεία του.

Η επιτυχία τέτοιας επιχείρησης εξαρτάται, όμως, από άριστη πληροφόρηση και γνώση του στόχου, σε χρονική περίοδο κατά την οποία το Ιράν έχει απαγορεύσει την είσοδο επιθεωρητών και έχει μεταφέρει πολλές από τις πυρηνικές δραστηριότητες σε νέες, ασφαλείς εγκαταστάσεις.